

Ortodoksisten nuorten liitto ONL ry:n YHDENVERTAISUUSSUUNNITELMA - *luonnos 2020*

1. Johdanto

Ortodoksisten nuorten liitto ONL ry:n yhdenvertaisuussuunnitelmassa kuvataan liiton yhdenvertaisuuden tilannetta ja toimenpiteitä, joilla yhdenvertaisuutta toteutetaan ja edistetään liiton toiminnassa. ONL ry:n yhdenvertaisuustyö perustuu lainsäädäntöön ja liiton yhdenvertaisuustyöryhmän arvoihin. Yhdenvertaisuustyön lähtökohtana on tunnistaa liiton nykytilanne yhdenvertaisuustyössä ja tarkastella toimenpiteitä, joilla yhdenvertaisuutta voidaan edistää liiton työssä.

Lainsäädäntö

Ortodoksisten nuorten liitto ONL ry:n yhdenvertaisuussuunnitelman lähtökohtana on nuorisolaki, yhdenvertaisuuslaki ja tasa-arvolaki. Nuorisolain (1285/2016) tavoitteena on nuorten osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen, nuorten kasvun, itsenäistymisen ja yhteisöllisyyden tukeminen, nuorten harrastamisen ja kansalaisyhteiskunnassa toimimisen tukeminen, nuorten yhdenvertaisuuden, tasa-arvon sekä oikeuksien toteutumisen edistäminen sekä nuorten kasvu- ja elinolojen parantaminen. Lain lähtökohtina on yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys.

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) tarkoituksena on yhdenvertaisuuden edistäminen, syrjinnän ehkäiseminen ja syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvan tehostaminen. Syrjintä on kiellettyä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Yhdenvertaisuuslaissa kuvataan positiiviseksi erityiskohteluksi sellaista oikeasuhtaista erilaista kohtelua, jonka tarkoitus on tosiasiallisen yhdenvertaisuuden edistäminen tai syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäiseminen ja poistaminen. Positiivisessa erityiskohtelussa heikommassa asemassa olevan ryhmän asemaa ja olosuhteita parannetaan. Ortodoksisten nuorten liitto ONL ry toteuttaa positiivista erityiskohtelua ortodoksisille lapsille ja nuorille.

Tasa-arvolaki (609/1986) kieltää sukupuoleen perustuvan syrjinnän. Tässä yhdenvertaisuussuunnitelmassa termi yhdenvertaisuus kattaa myös sukupuolisen tasa-arvon.

Suunnitelman hyödyt ja sen liittyminen muihin organisaation toimintoihin

Lain toteuttamisen lisäksi liitto toteuttaa yhdenvertaisuussuunnitelmaa eettisistä syistä. Yhdenvertaisuus ja syrjimättömyys ovat eettisesti oikein olevia kestäviä arvoja, jotka antavat koko liiton toiminnalle oikean arvopohjan ja sisällön. Liiton arvojen mukaan on tärkeää tarjota kaikille aidosti oikeanmukaista järjestötoimintaa. Liiton toimijat voivat olla avoimesti ylpeitä liiton toiminnasta, arvoista ja työstä, kun liiton arvot, säännöt ja toiminta ovat keskenään linjassa. Liiton toiminnan kohtena ovat erityisesti Suomessa asuvat ortodoksiset tai ortodoksisuudesta kiinnostuneet lapset ja nuoret. Yhdenvertaisuustyössä on tärkeä tarkastella, koskeeko liiton toiminta kaikkia kohderyhmän jäseniä, vai jääkö jokin kohderyhmä esimerkiksi vähemmistöistä toiminnan ulkopuolelle. Mitä moninaisempi ONL on, sitä rikkaampi on liiton toiminta. Liitolle on tärkeää saada uusia ihmisiä mukaan toimintaan.

Jotta ONL toimii hyvin, tarvitsee liitto monenlaista osaamista, jolloin vähemmistöedustajilla voi olla arvokasta osaamista liiton työssä. Esimerkiksi venäjänkielinen järjestön toimija voi saada muitakin venäjänkielisiä toimijoita mukaan. Henkilökunnan ja vapaaehtoisten viihtyvyys ja sitoutuminen paranevat, kun he saavat olla järjestössä omia itsejään ja heidän ei tarvitse piilotella mitään osaa identiteetistä.

2. Suunnitteluprosessi

Yhdenvertaisuussuunnitelman laadinnan päävastuussa oli liiton puheenjohtaja, opettaja Anna Blinnikka. Suunnittelutyöryhmään kuului liiton johtokunnan jäseniä, joista viisi seitsemästä oli nuoria alle 29-vuotiaita, sekä liiton työntekijöitä. Yhdenvertaisuussuunnitelma on johtokunnan hyväksymä ja sen valmistelusta on tiedotettu liiton nettisivuilla ja sosiaalisessa mediassa.

Varsinainen yhdenvertaisuussuunnitelman laatiminen alkoi tilannekartoituksella.

Tilannekartoituksen ensisijaisia lähteitä oli työryhmän jäsenien täyttämä [Syrjimättömyydesti, Yhdenvertaisuuden ryhmäkohtaisen arvioinnin kysymykset](#) sekä [Kop kop - Pääseekö sisään oppaan luku 4](#) pohjalta käyty keskustelu. Lisäksi suunnitelman laatimisessa käytettiin hyödyksi aikaisempia palautteita ja havaintoja liiton toiminnasta. Jäsenistön oli mahdollista kertoa vapaasti kommentteja yhdenvertaisuussuunnitelmasta.

Tilannekartoituksen jälkeen yhdenvertaistyössä laadittiin konkreettiset toimenpiteet tilannekartoituksessa esiin nousseiden asioiden kehittämiseksi. Yhdenvertaisuustyöryhmä kirjaa seurantatoimenpiteet. Yhdenvertaisuussuunnitelman päivitysaika on viimeistään vuoden 2023 aikana.

3. Tilannekartoitus

Varsinainen yhdenvertaisuussuunnitelman tilannekartoituksen jälkeen todettiin, että **liitto on yhdenvertaisuuteen sitoutunut organisaatio**. Tilannekartoituksen yhteydessä todettiin, että liitto on toiminut yhdenvertaisuuteen sitoutuneesti jo ennen suunnitelman laatimista.

Yhdenvertaisuuden edistämiseksi ja syrjinnän puuttumiseksi liitto on toteuttanut esimerkiksi seuraavia toimia:

Osallisuus ja positiivinen erityiskohtelu

- Lasten ja nuorten sekä ortodoksisten lasten ja nuorten positiivinen erityiskohtelu.
- Nuorten mukanaolon vahvistaminen liiton ja kirkon päätöksenteossa.
- Hallituksen jäsenvalinnassa näkyy nuorten ortodoksien positiivinen erityiskohtelu.
- Liiton hallituksessa maantieteellinen erityiskohtelu, jolla painotetaan eri hiippakuntien edustusta. Ohjaajavalinnoissa maantieteellinen erityiskohtelu.

Vähemmistötaustaiset voimavarana

- Liitossa on vähemmistötaustaisia työntekijöitä erilaisissa työtehtävissä ja henkilöstön eri tasoilla.
- Liitossa ymmärretään, että vähemmistötaustaiset eivät ole yhtenäinen ryhmä, vaan että heillä on erilaisia taustoja ja tilanteita.
- Rasistiseen asenteeseen puututaan välittömästi ja sitä näkyy liiton toiminnassa hyvin vähän.
- Taloudellisista vähävaraisia huomioidaan tarjoamalla vapaapaikkoja leireille ja tapahtumiin sekä antamalla alennuksia osallistumismaksuista.

Kieli ja kulttuuri

- Monikielisen, erityisesti venäjänkielisen tiedottamisen kysymyksiä on pohdittu liitossa aktiivisesti. Liiton lehdessä Tuohustulussa on pysyvä venäjänkielinen osuus, lehdessä näkyy myös muita kieliä. Monikielinen tiedotus liiton ydinasioista liiton nettisivuilla sekä "Ortodoksisuuden Mitä, miksi, miten" julkaiseminen usealla kielellä.
- Videomateriaalia saatavilla tekstitettyinä monella kielellä.
- Selkokieltä tai selkeää suomea mukana tiedotuksessa.
- Lapset ja nuoret kohderyhmänä on huomioitu tekstin tasossa.
- Saamelaisten erityiskysymyksiä on pohdittu ja otettu saamen kieltä ja kulttuuria esille

Kehittämisaalueet

Yhdenvertaisuustyöryhmä totesi, että eri vähemmistöryhmien kysymysten pohtimista ei ole käyty ennen yhdenvertaisuustyöskentelyä yhtä laajasti läpi kuin tämän työskentelyn aikana.

4. Toimenpiteet

Yhdenvertaisuussuunnitelman toteutuksessa päävastuu on liiton puheenjohtajalla tai liiton yhdenvertaisuusvastaavalla. Lyhyen aikavälin toimenpiteiden toteuttaminen kirjataan puheenjohtajan ja johtokunnan johdolla vuosittaiseen toimintasuunnitelmaan, jossa määritellään kullekin tehtävälle vastuuhenkilö. Käytännön vastuu toteutuksesta on työntekijöillä sekä yksittäisillä luottamushenkilöillä.

ONL ry välittää tulevaisuudessa entistä selkeämmin myönteistä viestiä liiton yhdenvertaisuudesta ja syrjimättömyydestä. Liitto sanoittaa selkeästi, että kaikenlaiset henkilöt ovat tervetulleita liittoon ja yksilöllisiä tarpeita kuunnellaan mielellään. Tätä tukeakseen liitto julistautuu 27.1.2020 alkaen “Syrjinnästä vapaaksi alueeksi”. Tämän myötä liitto tuo toimistolla, isoissa tapahtumissa, nettisivuilla ja sosiaalisessa mediassa näkyvämmäksi “Syrjinnästä vapaa alue” -kampanjaan kuulumista. “Syrjinnästä vapaaksi alueeksi julistautuminen merkitsee syrjinnän vastustamista, siihen puuttumista ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuuden tunnustamista.”

(<https://yhdenvertaisuus.fi/syrjinnastavapaa.fi>)

Liitto ottaa huomioon digitaalisten palveluiden saavutettavuusdirektiivin ohjeet, mm. verkkosivujensa teknisessä toteutuksessa.

